

ORZECZNICTWO TRYBUNAŁU KONSTYTUCYJNEGO ZBIÓR URZĘDOWY

Seria B

Warszawa, dnia 28 czerwca 2017 r.

Pozycja 119

POSTANOWIENIE z dnia 20 czerwca 2017 r. Sygn. akt Ts 141/16

Trybunał Konstytucyjny w składzie:

Zbigniew Jędrzejewski – przewodniczący i sprawozdawca
Leon Kieres
Lech Morawski,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym zażalenia na postanowienie Trybunału Konstytucyjnego z dnia 5 grudnia 2016 r. o odmowie nadania dalszego biegu skardze konstytucyjnej Sp. z o.o.,

po s t a n a w i a:

nie uwzględnąć zażalenia.

UZASADNIENIE

W skardze konstytucyjnej wniesionej do Trybunału Konstytucyjnego 30 czerwca 2016 r. (data nadania) Sp. z o.o. (dalej: skarżąca, spółka) zakwestionowała zgodność art. 3 i art. 5 ust. 1 ustawy z dnia 2 października 2003 r. o zmianie ustawy o specjalnych strefach ekonomicznych i niektórych ustaw (Dz.U.188.1840, ze zm.; dalej: ustawa zmieniająca) z art. 2, art. 21 ust. 1 oraz z art. 64 ust. 1 i 3 w związku z art. 31 ust. 3 Konstytucji.

Skarżąca twierdzi, że zakwestionowane regulacje naruszają jej konstytucyjne prawo do ochrony prawa nabytego (w postaci prawa własności, jakim jest prawo do korzystania z nabytego prawa do zwolnienia podatkowego) oraz prawo do ochrony interesów w toku, a tym samym są niezgodne z powołanymi w skardze wzorcami kontroli.

Postanowieniem z 5 grudnia 2016 r. Trybunał Konstytucyjny odmówił nadania skardze konstytucyjnej dalszego biegu. W uzasadnieniu postanowienia Trybunał zwrócił uwagę na to, że przedmiotem skargi konstytucyjnej jest prawo do zwolnienia podatkowego, które zgodnie z dotychczasowym orzecznictwem trybunalskim nie ma charakteru prawa konstytucyjnego. Ponadto, zaskarżone przepisy nie mogą być przedmiotem skargi konstytucyjnej, gdyż nie były one podstawą rozstrzygnięcia w sprawie skarżącej, z tego względu, że jako przepisy ustawy nowelizującej „skonsumowały się” z chwilą wejścia w życie ustawy zmieniającej.

W zażaleniu na to postanowienie skarżąca wskazała, że w skardze konstytucyjnej nie domagała się ochrony prawa do zwolnienia podatkowego, ale ochrony praw nabytych i interesów w toku. Przytoczyła również przykłady wyroków, które dotyczyły przepisów nowelizujących jako przedmiotu skargi konstytucyjnej, a sprawy zostały rozpoznane merytorycznie.

W konsekwencji wniosła o uchylenie zaskarżonego postanowienia i przekazanie sprawy do merytorycznego rozpoznania.

Trybunał Konstytucyjny zważył, co następuje:

Na podstawie art. 9 ust. 1 ustawy z dnia 13 grudnia 2016 r. – Przepisy wprowadzające ustawę o organizacji i trybie postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym oraz ustawę o statusie sędziów Trybunału Konstytucyjnego (Dz. U. poz. 2074) do postępowań przed Trybunałem wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie ustawy z dnia 30 listopada 2016 r. o organizacji i trybie postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym (Dz. U. poz. 2072; dalej: ustawa o TK) stosuje się przepisy tej ustawy. Skoro postępowanie zainicjowane rozpatrywaną skargą nie zostało zakończone przed 3 stycznia 2017 r., tj. dniem wejścia w życie ustawy o TK, to zarówno wstępne, jak i merytoryczne rozpoznanie tej skargi określają przepisy ustawy o TK.

Zgodnie z art. 61 ust. 5 ustawy o TK skarżącemu przysługuje prawo wniesienia zażalenia na postanowienie Trybunału Konstytucyjnego o odmowie nadania skardze konstytucyjnej dalszego biegu. Trybunał, w składzie trzech sędziów, rozpatruje zażalenie na posiedzeniu niejawnym (art. 37 ust. 1 pkt 3 lit. c w związku z art. 61 ust. 5-8 ustawy o TK). Trybunał bada w szczególności, czy w wydanym postanowieniu prawidłowo stwierdził istnienie przesłanek odmowy nadania skardze dalszego biegu. Oznacza to, że na etapie rozpoznawania zażalenia Trybunał analizuje przede wszystkim te zarzuty, które mogą podważyć trafność ustaleń przyjętych za podstawę zaskarżonego rozstrzygnięcia.

Trybunał Konstytucyjny stwierdza, że postanowienie o odmowie nadania rozpatrywanej skardze konstytucyjnej dalszego biegu jest prawidłowe, a zarzuty sformułowane w zażaleniu nie zasługują na uwzględnienie.

W pierwszej kolejności Trybunał zwraca uwagę na to, że dokonując analizy zarzutów sformułowanych w skardze, nie może abstrahować od stanu faktycznego sprawy ustalonego przez organy i sądy orzekające w postępowaniu instancyjnym. Konieczność tej korelacji wynika z istoty konkretnej kontroli konstytucyjności prawa (postanowienie TK z 24 stycznia 2006 r., SK 44/05, OTK ZU nr 1/A/2006, poz. 12). Stąd w rozpatrywanej sprawie nie można pominąć tego, że istota zarzutów sformułowanych w skardze konstytucyjnej dotyczy możliwości korzystania z prawa do zwolnienia podatkowego, nawet jeśli prawo to skarżąca wiąże w ochroną praw nabytych, czy interesów w toku.

W odniesieniu do tych wartości konstytucyjnych poręczonych – jak wynika z ugruntowanego orzecznictwa trybunalskiego – w art. 2 Konstytucji oraz nierozzerwalnie związanych z zasadą zaufania do państwa i stanowionego przez nie prawa Trybunał przypomina, że nie oznaczają one nienaruszalności i niezmienności uregulowań, w tym zwłaszcza uregulowań korzystnych dla określonej kategorii podmiotów. Nie mają bowiem charakteru absolutnego, a w szczególności nie wynika z nich, że każdy adresat norm prawnych może zasadnie sądzić, że unormowanie jego praw i obowiązków nie ulegnie w przyszłości zmianie na jego niekorzyść (por. wyroki TK z: 25 listopada 1997 r., K 26/97, OTK ZU nr 5-6/1997, poz. 64 i 6 lipca 2004 r., P 14/03, OTK ZU 7A/2004, poz. 62).

Odnosząc powyższe rozważania do problemu konstytucyjnego sformułowanego w rozpatrywanej skardze, Trybunał przypomina, że samo wprowadzenie przez ustawodawcę zwolnienia podatkowego nie jest zasadniczo równoznaczne z powstaniem swoistego „prawa do zwolnienia podatkowego”, skoro zgodnie z art. 84 Konstytucji każdy obywatel obowiązany jest do ponoszenia ciężarów i świadczeń publicznych, w tym podatków, określonych w ustawie. Z tych względów niezasadne jest traktowanie prawa do zwolnienia podatkowego jako prawa słuszenie (niewadliwie) nabytego, którego ochrona gwarantowana jest przez zasadę demokratycznego państwa prawnego (zob. wyrok TK z 27 lutego 2002 r., K 47/01, OTK ZU

nr 1/A/2002, poz. 6, a także postanowienie z 14 lipca 2004 r., Ts 21/04, OTK ZU nr 1/B/2005, poz. 19).

Wziąwszy powyższe okoliczności pod uwagę, Trybunał Konstytucyjny podzielił argumentację wyrażoną w zaskarżonym postanowieniu z 5 grudnia 2016 r. Trybunał i postanowił jak w sentencji.